

Maciej Borski

Wstęp

Roczniki Administracji i Prawa 18/1, 13-16

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSTĘP

Czasopismo, które trzymacie Państwo w rękach, obchodzi właśnie jubileusz osiemnastolecia funkcjonowania na rynku czasopism naukowych. Zastanawiam się, czy to, co w ciągu tego okresu udało się Redakcji osiągnąć, nie zostanie zaprzepaszczone. Moje obawy związane są z wejściem w życie od 1 października 2018 r. nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a ściślej rzecz ujmując, projektu rozporządzenia MNiSW w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej będącego jednym z wielu aktów wykonawczych do tej ustawy. Zgodnie z projektem tego rozporządzenia poziom naukowy prowadzonej działalności naukowej ma być oceniany m.in. na podstawie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych i w materiałach konferencyjnych, uwzględnionych w wykazie czasopism naukowych oraz artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych niezamieszczonych w tym wykazie. Oczywiście, z jednej strony jest to dobra informacja dla osób, które obawiały się braku możliwości publikowania w czasopismach spoza „wykazu czasopism”. Artykuły opublikowane w takich czasopismach będą bowiem w dalszym ciągu wliczane do dorobku naukowo-badawczego autora i uwzględniane w trakcie oceny parametrycznej jednostki naukowej. Z drugiej jednak strony, „niezakwalifikowanie się” czasopisma do wykazu spowoduje, że autorzy otrzymają mniejszą niż do tej pory liczbę punktów. Zgodnie z propozycją ministerstwa autor artykułu w czasopiśmie spoza wykazu otrzyma jedynie 5 punktów, podczas gdy publikacja w czasopiśmie z wykazu może skutkować przyznaniem mu: 20, 40, 70, 100, 140, a nawet 200 punktów. Kluczowe z punktu widzenia czasopisma stanie się zatem znalezienie się w ministerialnym wykazie. Nieznalezienie się w nim, co dotknie prawdopodobnie większość czasopism naukowych znajdujących się na rynku (w tym niestety, „Roczniki Administracji i Prawa”) będzie oznaczało przy tym dla części z nich obniżenie punktacji (w przypadku Roczników o 2 pkt), zaś w przypadku części może oznaczać znaczny „awans” punktowy. Czasopisma, które do tej pory posiadały 1-2 pkt, na tej reformie po prostu skorzystają. Ta klasyczna „urawniłowka” sprawi, że dobre czasopisma naukowe, którym nie udało się znaleźć w wykazie, zostaną potraktowane dokładnie tak samo, jak słabe czasopisma do tej pory posiadające śladową ilość punktów. Takie rozwiązanie wydaje się skrajnie niesprawiedliwe, bowiem prowadzi do jeszcze większego niż do tej pory „spłaszczenia” punktacji. We wstępie do zeszytu specjalnego Roczników z 2017 r. pisałem już o tym, że obecne zasady oceny czasopism są kompletnie niedostosowane do specyfiki nauk prawnych, które wtłoczono na siłę do nauk społecznych, zgodnie z anglosaską klasyfikacją dyscyplin, choć równie dobrze mogłyby być naukami humanistycznymi, a nawet, co byłoby chyba najrozsądniejsze, mogłyby tworzyć

osobną kategorię. To powoduje, że żadne z czasopism prawniczych znajdujących się na ministerialnej liście B nie otrzymało maksymalnej liczby 15 punktów, zaś najbardziej znane i cenione uzyskały stosunkowo skromną ich liczbę. Wydaje się, że propozycja ministerstwa nie tylko nie rozwiązuje problemu, lecz co gorsza – jeszcze go pogłębia.

Pierwszy zeszyt Roczników z 2018 r. jest jak zwykle bardzo bogaty treściowo, chociaż obejmuje on tym razem tylko trzy działy tematyczne: artykuły, glosy, opinie i komentarze oraz recenzje. To sprawia, że można w nim znaleźć nie tylko artykuły o bardzo szerokim spektrum tematycznym, ale także głosę do wyroku WSA, konwencję o standardach demokratycznych wyborów, o prawach i wolnościach wyborczych w państwach członkowskich Wspólnoty Niepodległych Państw, a także recenzję bardzo ciekawej publikacji, która pojawiła się niedawno na rynku wydawniczym – Słownika biograficznego adwokatów polskich.

Tradycyjnie dominującym w Rocznikach elementem są artykuły. Jak zwykle bardzo licznie reprezentowane są teksty poświęcone działalności administracji publicznej. Wśród nich warto zwrócić uwagę na tekst, w którym Autorka podjęła próbę analizy konkretnego rozwiązania normatywnego poprzez określenie treści schematu działań adekwatnych do osiągnięcia wybranego celu. Uznała przy tym, że dokonana zmiana treści art. 24f ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym nie była, niestety, do końca prawidłowo przemyślana. Przy pracach nad projektem zabrakło, jej zdaniem, systemowego podejścia pozwalającego na uwzględnienie obowiązującej od lat ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne. Zabrakło również konsekwencji w działaniu, w związku z czym zmianę zaproponowano jedynie w odniesieniu do ustawy o samorządzie gminnym, zapominając tym samym o konieczności wprowadzenia analogicznych zmian do ustawy o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa. Polskiego czytelnika powinien także zaciekać artykuł poświęcony rozwojowi administracji publicznej w kontekście reorganizacji rządu państwowego na Ukrainie. Autorka przedstawiła w nim system administracji publicznej na Ukrainie jako zespół organów państwowych i instytucji oraz urzędników uprawnionych do pełnienia funkcji zarządczych we wszystkich sferach życia państwowego i publicznego. Podkreśliła też, że trwa proces reformowania organów administracji publicznej na Ukrainie, co potwierdza tezę o permanentnej modyfikacji władzy państwowej i funkcji administracyjnych związanych z pojawieniem się nowych realiów rozwoju społecznego.

Jak zwykle w Rocznikach reprezentowane są teksty poświęcone szeroko rozumianej problematyce prawa publicznego. Warto zwrócić uwagę na tekst, w którym Autorka podejmuje tematykę związaną z dostępem do świadczeń opieki zdrowotnej osób pozbawionych wolności, chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Autorka przedstawia ją, odnosząc się do zagadnień związanych z konstytucyjnymi zasadami: godności człowieka, prawem do życia, ochrony zdrowia i równego dostępu do

świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych w zakresie rzeczywistych możliwości ich realizacji w stosunku do osadzonych chorych na WZW typu C i systemu więziennej opieki medycznej. Wskazuje także na główne przyczyny utrudnionej dostępności do diagnostyki i leczenia chorych na WZW typu C więźniów. Bardzo pouczający jest także artykuł poświęcony bezpieczeństwu imprez masowych o charakterze sportowym. Autor podjął w nim próbę ukazania wymogów prawnych dotyczących organizacji sportowych imprez masowych, głównie w kontekście utrzymania ładu i porządku publicznego. Szczególnie interesujące dla czytelnika może okazać się określenie zakresu obowiązków, jakie musi spełnić organizator, oraz wskazanie wymogów dotyczących jego kompetencji, wiedzy i doświadczenia, a także powinności uczestników imprezy, czyli nakazów i zakazów wynikających bezpośrednio z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz regulaminu danego obiektu.

Od lat w „Rocznikach Administracji i Prawa” obecna jest także problematyka historycznoprawna. Nie inaczej jest tym razem. Szczególną uwagę warto zwrócić na arcyciekawy tekst poświęcony setnej rocznicy proklamowania Demokratycznej Republiki Gruzji. Autor wyjaśnia w nim, że po rewolucji lutowej 1917 r. w Rosji narody byłego Imperium Rosyjskiego próbowały utworzyć swoje niepodległe państwa. Tak było również z trzema narodami (krajami) Zakaukazia: Ormianami (Armenią), Azerami (Azerbejdżanem) i Gruzinami (Gruzją). Armenia najpierw wspólnie z Azerbejdżanem i Gruzją utworzyła Zakaukaską Demokratyczną Federacyjną Republikę, po czym na skutek różnicy interesów każdy z trzech krajów utworzył osobne niepodległe republiki, powstała m.in. Demokratyczna Republika Gruzji. Bardzo interesujący jest także artykuł poświęcony roli prokuratury we wprowadzeniu w Polsce stanu wojennego. Mimo że literatura dotycząca problematyki stanu wojennego jest dość obszerna, wciąż nie wszystkie aspekty zostały wyczerpująco wyjaśnione. Jak słusznie podkreśla to w swym opracowaniu Autorka, w dalszym ciągu brak jest informacji dotyczącej roli, jaką odegrała Prokuratura PRL w stanie wojennym. Ustalenia te częściowo uzupełnia dokument odnaleziony w aktach Prokuratury Generalnej w Archiwum Akt Nowych. Dotyczy on spotkania Przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego z kadrą kierowniczą Prokuratury Generalnej. Na jego podstawie Autorka formułuje bardzo ciekawe i wartościowe naukowo konkluzje. W bieżącym zeszycie Roczników nie mogło zabraknąć też problematyki prawa prywatnego. Jest ona reprezentowana przez anglojęzyczny tekst, w którym Autor w kompleksowy sposób ukazuje polską regulację dotyczącą strajków w szerokim kontekście społeczno-gospodarczym. Mimo że analiza obejmuje sytuację „strajkową” w Polsce w dwudziestoleciu międzywojennym, w Polsce „ludowej”, jak również w okresie transformacji ustrojowej, to jednak głównym zadaniem Autora stało się przedstawienie roli i znaczenia ustawodawstwa dotyczącego prawa do strajku i prawa do organizowania strajków w systemie kapitalistycznym w Polsce, w początkach ostatniej dekady socjalizmu, jak również po dokonaniu zmian ustrojowych i gospo-

darczych w czerwcu 1989 r. Czytelnika zainteresowanego problematyką prawnomedyczną zainteresuje też z pewnością artykuł poświęcony oświadczeniu *pro futuro*. Celem Autorów tego pouczającego tekstu było przybliżenie tej ciekawej problematyki oraz wskazanie problemów, jakie niesie ze sobą stosowanie tego oświadczenia. Zagadnienie oświadczenia woli pacjenta wobec interwencji medycznej zostało poddane przez Autorów analizie w oparciu o dostępne polskie oraz międzynarodowe ustawodawstwo odnoszące się do tego zagadnienia oraz analizę piśmiennictwa specjalistycznego w tym zakresie. W imieniu Redakcji pragnę bardzo serdecznie podziękować recenzentom: prof. dr. hab. Michałowi Bożkowi (Uniwersytet Śląski), prof. dr. hab. Krzysztofowi Stefańskiemu (Uniwersytet Łódzki) oraz prof. dr. hab. Annie Stawarskiej-Rippel (Uniwersytet Śląski) za podjęcie się trudu recenzji oraz za szczególne i życzliwe uwagi merytoryczne zawarte w recenzjach, które w istotny sposób wpłynęły na merytoryczną zawartość prezentowanych Roczników.

Chciałbym też wyrazić przekonanie, że publikacja ta spotka się z życzliwym przyjęciem różnych grup czytelników zainteresowanych omawianymi w tym zeszytzie zagadnieniami i pozwoli dostrzec wszystkim Państwu, jak różnorodna i złożona jest problematyka prawnoadministracyjna.

Maciej Borski